David Zahumenský, advokát

Vrchnímu soudu v Olomouci

prostřednictvím

Krajského soudu v Brně
Rooseveltova 16
60195 Brno

Sp. zn.: 24 C 39/2011

V Brně dne 14. 10. 2013

Žalobci:

a) nezletilý [redacted], nar. [redacted]
b) [redacted], nar. [redacted],
c) [redacted], nar. [redacted], a

všichni bytem [redacted]

Zastoupeni: Davidem Zahumenským,
advokátem se sídlem Burešova 6, 602 00 Brno

Žalovaná: [redacted], nar. [redacted], bytem [redacted]

Zastoupená: Jiřím Gottweisem, advokátem se sídlem Kapucínské nám. 5, Brno

Odvolání

proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 24 C 39/2011-129 z 29. 7. 2013

Burešova 6, 602 00 Brno | tel. 608 719 535 | david.zahumensky@seznam.cz
IČ: 73908673 | Bankovní spojení: 2000326544/2010

I.

1. Všichni žalobci se odvolávají proti rozsudku Krajského soudu v Brně č. j. 24 C 39/2011-129 z 29. 7. 2013, a to v rozsahu výroků II. – IV. rozhodnutí, z odvolacích důvodů dle § 205 odst. 2 písm. a) až g) občanského soudního řádu.

II. Podjatost soudkyně

2. Žalobci uplatňují námitku podjatosti vůči soudkyni Dagmar Bastlové, neboť bylo porušeno jejich právo na nestranného soudce dle ustáleného výkladu Evropského soudu pro lidská práva a jeho subjektivního a objektivního testu nestrannosti (viz např. rozhodnutí ve věcech Saraiva de Carvalho vs. Portugalsko, 1994, Gautrin a další vs. Francie, 1998):

   a. Soudkyně se vůči žalobcům b), c) na jednání opakovaně chovala nepřátelsky ve značném kontrastu s přístupem vůči žalované lékařce, čímž byly dány důvodné pochyby o její nepodjatosti, žalobci vnímali její jednání jako arogantní a povýšené, kdy je svévolně přerušovala, zvyšovala na ně hlas a zpochybňovala jejich výpovědi ignorujíce skutečnost, že si žalobci již přesně nevzpomněli na některé přesné okolnosti, které přitom nebyly pro řízení a pro jejich vznesené nároky podstatné;

   b. Zatímco soudkyně ve výpovědích žalobců hledala údajné rozpory tam, kde šlo pouze o nevzpomenutí si v důsledku značného časového odstupu, tak naopak zjevné rozpory a účelové a nepravdivé výpovědi lékařky ponechávala bez povšimnutí (zejména ohledně vysvětlení, za co chtěla úhradu od rodičů, když jinak to vysvětlila pro účely stížností a zcela jinak před soudem);

   c. Soudkyně svévolně změnila petit žaloby na jednání dne 13. 6. 2013, kdy jednak původní požadovaná omluva za porušení práv nezletilého žalobce byla směřována jeho rodičům (a to z důvodu, že nezletilý není schopen chápat smysl omluvy, ovšem s ohledem na to, že k zásahu do jeho práv došlo, tak omluvou byl konstatován tento zásah a omluva byla adresována včetně oslovení rodičům) a po změně ze strany soudkyně byl obsah omluvy změněn tak, že oslovován je nezletilý, přitom tento její postup neměl žádnou právní oporu;

   d. Soudkyně subjektivně na jednání hodnotila důvody podání žaloby a dovozovala údajné motivy žalobců spolu s jejich zástupci. Uvedla, že „ví, o co nám jde" s tím, že má na mysli Ligu lidských práv (která žalobcům od počátku pomáhala se zastupováním před předáním věci naší advokátní kanceláří), která s Ligou rovněž úzce spolupracuje. Soudkyně pak na jednání uvedla, že nám údajně jde o zpochybnění, že řízení na ochranu osobnosti je efektivním prostředkem nápravy dle čl. 13 evropské Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, což se nám ale nepodaří, neboť ona své rozhodnutí pečlivě odůvodní. Takové vyjádření soudkyně je dle našeho názoru nepřijatelné, neodpovídá skutečnosti (ve skutečnosti za žalobou stojí pouze snaha žalobců domoci se svých práv bez jakékoliv naplánovaného cíle věc řešit až ve Štrasburku) a jde spíše o fantazii a její projev útočného,

nepřátelského, podrážděného a zaujatého postoje, a to jak vůči žalobcům, tak i Lize lidských práv.[1]

e. Ještě je třeba uvést, že soudkyně měla vůči Lize lidských práv další nepatřičné komentáře, např. při objasňování doručení vyrozumění o vyřízení stížnosti žalobců Českou lékařskou komorou, že ji nezajímá, jakým způsobem dochází k doručování na „burešce", nebo např. že si má zástupkyně žalobců odpustit obecné proklamace, když soudkyni je z úřední činnosti znám přístup naší kanceláře (přitom zástupkyně věcně upozornila, že způsob vyřízení stížnosti je pro toto řízení na ochranu osobnosti nerelevantní, neboť je obecně známo, že komora kryje lékaře a pouze 1 % stížností je shledáno důvodnými). Agresivní rétorikou soudkyně ostatně pokračovala i v rozsudku, kde vytučněným písmem odsoudila jako nepřijatelný, neetický a odsouzeníhodný výrok advokátní koncipientky, která na dotaz soudu, čeho lékařka chtěla docílit kontaktováním orgánu sociálně-právní ochrany dětí, uvedla, že neví, zda se chtěla domoci deportace, odebrání dítěte. Přitom takové úvahy zástupkyně byly legitimní s ohledem na to, že podobné případy odebrání a deportace dětí tzv. alternativním rodinám se již v minulosti v ČR odehrály, a to právě ve spolupráci represivně laděných lékařů a orgánů sociálně-právní ochrany dětí (případ Půlnoční bouře nebo případ Hanzelková a Hanzelka projednávaný před ESLP).

3. K subjektivnímu testu uvádíme, že výroky a jednání soudkyně jednoznačně vypovídají o jejím přesvědčení v dané věci (personal conviction of a particular judge). Lze mít za to, že soudkyně má nepřátelský postoj jak vůči žalobcům jako „alternativním rodičům", tak i vůči Lize lidských práv, která zastupuje lidi poškozené paternalistickými, nerespektujícími a nepřiměřenými přístupy ve zdravotnictví.

4. Zároveň však jednání soudkyně vykazuje závažné nedostatky i v objektivním testu nestrannosti, který sleduje existenci dostatečných záruk, které mohou vyloučit jakoukoli legitimní pochybnost o její nestrannosti (guarantees sufficient to exclude any legitimate doubt in this respect). Evropský soud pro lidská práva vyžaduje, aby jednání soudce navenek působilo nezávisle a nestranně pro třetí osoby. Tentýž požadavek vznáší i Ústavní soud (viz nález Ústavního soudu ze dne 7. 3. 2007, sp. zn. I. ÚS 722/05)

„Pokud jde o objektivní hodnocení nestrannosti soudců, je třeba se zabývat zejména otázkou, zda - i nezávisle na chování soudce - existují jisté ověřitelné skutečnosti, které mohou jeho nestrannost zpochybňovat, přičemž v této oblasti mohou mít význam i pouhá zdání. Při zkoumání, zda v určité věci existují legitimní důvody svědčící o nedostatku nestrannosti soudce, je mj. možné vzít v úvahu i hledisko obžalovaného nebo šíře vzato jedné ze stran sporu. Určujícím prvkem je to, zda lze považovat obavy dotčené osoby či osob za objektivně ospravedlnitelné (obdobně Chmelíř proti České republice, 2005, Ferrantelli a Santangelo proti Itálii, 1996)."

5. Jednání soudkyně tedy neobstojí ani v objektivním testu nestrannosti soudce, kdy existují důvodné pochybnosti o nestrannosti soudkyně. Toto podezření se koneckonců potvrdilo i v samotném rozhodnutí, ve kterém se soudkyně jednostranně nevypořádala s důkazy žalobců, urážela žalobce jako nezodpovědné rodiče, kteří

[1] Jen za zmínku stojí jiný nesouvisející případ (žalobce Lukáše Bureše), který řešila Liga a kdy tato soudkyně zcela bezprecedentně ignorovala závěry Evropského soudu pro lidská práva o tom, že došlo k ponižujícímu a nelidskému zacházení vůči žalobci a jeho žalobu zamítla. Viz např. zpráva v médiích zde: http://brno.idnes.cz/brnensky-soud-ignoruje-rozhodnuti-soudcu-ze-strasburku-pet-/brno-zpravy.aspx?c=A130415_170931_brno-zpravy_lva

zanedbali péči o dítě, hledala za každou cenu u nich nevýznamné rozpory, které přitom zcela opomněla u lékařky atd.

6. Lze tedy shrnout, že pro nezávislé pozorovatele se postoj soudkyně jeví tak, že existují důvodné a objektivní pochybnosti o její nepodjatosti, čímž není uspokojivě splněn test nestrannosti a je tedy dán důvod pro vyloučení soudkyně. Je tedy důvodná odvolací námitka, že rozhodoval vyloučený soudce.

Důkazy – svědecké výpovědi lidí z řad veřejnosti:

První jednání: [redacted]; [redacted], [redacted]

Druhé jednání: [redacted],

Nahrávka z jednání

III. Zásah do práva na zdraví nezletilého žalobce a)

7. V žalobě bylo namítáno, že zásahem do práva na zdraví nezletilého žalobce a) došlo jednak tím, že žalovaná lékařka odmítla provést odběr krve na screeningové vyšetření v jeho vlastním sociálním prostředí. Za druhé pak tím, že neoprávněně požadovala úhradu od jeho rodičů za tuto hrazenou péči.

Odmítnutí odběru ve vlastním sociálním prostředí

8. Soudkyně se s argumentací žalobců v žalobě nevypořádala. Jednostranně bez argumentace uvedla, že žalovaná „neměla povinnost tento výkon (pozn. odběr krve) provádět na přání žalobců b), c) v jejich domácnosti" (str. 18).

9. Žalobci argumentovali povinností ošetřujícího lékaře poskytovat péči v souladu se současnými dostupnými poznatky lékařské vědy a prokázali i zahraničními materiály a vyjádřeními, že odběr krve v domácnosti je standardní postup, který je lege artis, navrhovali také svědectví jiných českých lékařů, kteří takto postupují. S těmito důkazy se soudkyně nevypořádala.

10. Přitom pokud existuje více postupů lege artis, tak dle práva na informovaný souhlas náleží pacientovi nebo jeho zákonným zástupcům právo zvolit si takovou péči, která jim nejvíc vyhovuje. Jde o součást práva na autonomii při rozhodování o svém zdraví nebo zdraví svých dětí a práva na soukromí. Je na rodičích, aby zodpovědně dle svého nejlepšího přesvědčení uvážili, zda je pro jejich dítě lepší provedení vyšetření v domácnosti bez nutnosti oddělovat dítě od matky s naprosto minimálním či spíše hypotetickým rizikem, že test nebude proveden správně, nebo zda je lepší jej oddělit od matky, cestovat s ním v zimním prostředí, kdy dítě bude po značnou dobu samo vzadu v autosedačce, vystavené možnému podchlazení, a následně bude vystaveno infekcím v lékařské ordinaci, do které chodí i nemocní pacienti, a vystavené značnému riziku, že nebude moci být matkou, na kterou je novorozenec nejvíce vázán, podle jeho potřeby nakojeno a utěšeno, což pochopitelně nemůže otec nahradit.

11. Výše zmíněné právo na informovaný souhlas a s tím spojené právo na volbu péče ještě nutně nesouvisí s právem na úhradu péče ze strany zdravotní pojišťovny. Pokud by dražší variantu pojišťovna odmítla uhradit, pak je to otázka, kterou je nutné posuzovat zvlášť a která nijak neomezuje právo rodičů si variantu péče lege artis zvolit dle svého přesvědčení.

12. Pokud lékařka odmítla poskytnout variantu péče, která je v zahraničí naprosto běžná a je standardní (v tomto případě provedení odběru krve v domácím prostředí),

a zároveň je však za provedení vyšetření dle předpisů odpovědná, tak byla její povinnost zajistit provedení vyšetření ve vlastním sociálním prostředí jiným zdravotnickým pracovníkem, což neučinila. Podobný princip je aplikován u výhrady svědomí, ovšem zde nešlo ani o legitimní výhradu svědomí, ale o svévolný přístup lékařky, která bezdůvodně odmítá poskytovat péči ve vlastním sociálním prostředí, přestože je to zjevně v zájmu nezletilého dítěte.

13. Dále žalobci argumentovali povinností lékaře provádět návštěvní službu. Tato povinnost zahrnuje pochopitelně i povinnost dostavit se provést vyšetření dítěti do jeho vlastního sociálního prostředí v případě, kdy stav jeho matky nedovoluje vyšetření v ambulanci a kdy je jednoznačně v zájmu dítěte a vlastně v zájmu obou – jak matky, tak i dítěte (kvůli kojení i kvůli klidu a psychické pohodě dítěte i matky), aby nebylo oddělováno od matky a vystavováno stresu a hladu.

14. Soudkyně se nevypořádala s tím, jaké jsou podmínky pro poskytnutí péče v rámci návštěvní služby a zda v tomto případě byly podmínky splněny. V takovém případě by jistě nešlo argumentovat tím, že lékařka neměla povinnost výkon provádět v domácnosti, když návštěvní služba je jednou z povinností lékaře.

15. Soudkyně se nevypořádala s návrhem žalobců k provedení důkazu znaleckým posudkem s oboru psychologie se zaměřením na porodnictví, který by objasnil současné poznatky o důležitosti nepřerušovaného kontaktu mezi novorozencem a jeho matkou, když během řízení byly protistranou vzneseny pochybnosti o důležitosti takového kontaktu. Naopak nepřípadně a bez jakékoliv opory v dokazování soudkyně dospěla k závěru, že zde zájem dítěte byl údajně v protikladu se zájmy matky na ochraně soukromí, který údajně rodiče akcentovali (str. 17).

Neoprávněný požadavek na úhradu péče

16. Soudkyně se nevypořádala ani s argumentací žalobců, že neoprávněným požadavkem na úhradu domácí péče po porodu doma, bylo zasaženo do práva na zdraví.

17. Jedinou otázkou, kterou se soudkyně zabývala, bylo to, zda rodiče lékařce něco platili. Soudkyně se ovšem nevypořádala s tím, že doktrína práva na ochranu osobnosti jako se zásahem do práva počítá jak s porušením práva, tak i s jeho ohrožením. Rodiče netvrdí, že něco platili a v řízení zdůraznili, že nic neplatili pouze, protože lékařka jim nakonec na jejich žádost nepředložila doklad a vyúčtování. Rodiče tvrdí, že lékařka po nich peníze neoprávněně požadovala, přestože věděla, že jde o hrazenou péči z veřejného zdravotního pojištění, a oni počítali s platbou a měli ji v úmyslu uhradit, protože nebyli informováni, že nic platit nemusí. Ovšem už jen požadavek na úhradu celkem 950 Kč působil protiprávně na rodiče odrazujícím způsobem zdravotní péči nezletilému zajistit. Je nepochybné, že část rodičů v jejich situaci by péči nezajistila (a dítě by tak po porodu doma vůbec nebylo vyšetřeno pediatrem) právě s ohledem na značnou výši částky (zcela v nepoměru např. s výší regulačních poplatků ve zdravotnictví). Je tedy nepochybné, že neoprávněný požadavek lékařky na úhradu ohrozil právo dítěte na zdraví a zdravotní péči, přestože nedošlo přímo k porušení jeho práva v důsledku tohoto neoprávněného požadavku.

18. Během řízení lékařka nezpochybňovala, že úhradu požadovala, ale odůvodňovala ji nesmyslně pokaždé jinak. Soud rozpory v její výpovědi zcela přehlédl, přestože v rámci řízení o stížnostech lékařka uváděla jiné důvody pro požadavek na úhradu a u soudu pak rovněž jiné, všechny ovšem nelegitimní a leckdy zcela absurdní (že pokud by dítě nebylo zdravé, pak by pojišťovna péči nehradila), neboť zdravotní péče o dítě, jak preventivní, tak i léčebná, je hrazená z veřejného zdravotního pojištění a zákon zcela zakazuje lékaři požadovat za ni úhradu.

IV. Zásah do soukromí všech žalobců

19. Žalobci podrobně rozvedli argumentaci o porušení povinné lékařské mlčenlivosti ze strany lékařky, o neoprávněném udání rodiny orgánu sociálně-právní ochrany dětí a vyžadování zásahu ze strany tohoto orgánu a s tím spojeným zásahem do soukromí celé rodiny způsobením značného stresu a obav.

20. Soudkyně citovala právní úpravu, která stanoví právo, ale i povinnost lékaři hlásit orgánu sociálně-právní ochrany dětí skutečnosti, které nasvědčují tomu, že je dítě ohrožené. Nijak se ovšem nevypořádala s argumentací žalobců, že jejich dítě nebylo ohroženým dítětem, šlo o zdravé dítě, v jehož zájmu bylo dle nejlepšího a důvodného přesvědčení rodičů, aby byl zachován jeho nepřetržitý kontakt s matkou a kojení, nešlo v žádném případě o zanedbávání péče ze strany rodičů, kteří péči neodmítali, ale s ohledem na objektivní okolnosti požadovali poskytnutí péče ve vlastním sociálním prostředí. Ba právě naopak, všechny okolnosti svědčili ve prospěch toho, že rodiče jednali v zájmu dítěte a jeho zdraví a vývoje (komunikace rodičů e-maily s lékařkou, komunikace rodičů s nemocnicí, snaha vyjednat vyšetření někým jiným, zjišťování informací ohledně screeningu, ale i ochota zaplatit neoprávněně vyžadovanou úhradu ze strany lékařky).

21. Rovněž se soudkyně nevypořádala s faktem, že předmětné vyšetření není povinné a vztahuje se na něj informovaný souhlas a rodiče byli oprávněni je i odmítnout, což neudělali, ale dělali vše pro to, aby bylo vyšetření provedeno za splnění podmínky, že dítě nebude oddělováno od matky.

22. Soudkyně přitom rodiče označila za nedostatečně zodpovědné, nerespektující právo dítěte na péči o jeho zdraví a rozvoj (str. 17) a také jako liknavé (str. 19), což nelze ve světle výše uvedeného hodnotit jinak než jako další projev zaujatosti, ale i jako hrubou urážku žalobců.

V. Zásah do práva žalobců b), c) na zdravotnickou dokumentaci dětí

23. Přestože v případě odpírání kopií zdravotnické dokumentace dětí žalobců b), c) nejsou pochybnosti o protiprávním jednání lékařky, neboť zde je právní úprava jasná, stejně jako to, že jim po dlouhá léta i přes opakované žádosti odmítla vydat kopie zdravotnických dokumentací, i zde soudkyně překvapivě neshledává žádný zásah do práv žalobců. Žalovanou přinutilo žalobcům předat dokumentace až toto řízení a přímo během jednání jim konečně kopie předala.

24. Soudkyně zde neshledala újmu na straně žalobců a zcela tak opomněla, že bylo zasaženo svévolně do jejich práva, což je samo o sobě újma. Stejně tak žalobkyně popsala, že jako újmu vnímala pohrdání jejich rodičovskými právy ze strany lékařky. Je nepochybné a v žalobě je i popsáno, že je součástí práv rodičů disponovat zdravotnickou dokumentací dětí a kompletními informacemi o jejich zdravotním stavu a poskytnuté zdravotní péči. Svévolné a protiprávní odpírání těchto informací je nepochybně spojen s újmou, neboť žalobci nemohli své právo po dlouhou dobu vykonat.

VI. Návrh

25. Žalobci navrhují, aby odvolací soud rozhodl o vyloučení soudkyně Dagmar Bastlové, aby rozhodnutí změnil a rozhodl tak, že se žalobě vyhovuje, nebo aby napadené rozhodnutí v daném rozsahu zrušil. Žalobci navrhují, aby jim byla přiznána náhrada nákladů za právní zastoupení.

David Zahumenský
advokát